

چلو

یونسی شیخه سہنی
(وان)

چلو، تالیکی شہریہ شہریا دہقن وی و تالیکی ژبی دہنگہ کی ہیچھلووری دہر گہزہ کہ زہبہ شہ کی دہ «زخوہش ئەف زہبہش چ قاس خوہشن، مالن ئەہمہ قانہ» دگوت و وەک ہرچہ کی کو بکہ قہ ناف برہک پەز ژ ہەر زہبہ شہ کی گہزہک ہلدادا، یا مابندہ داقت و دوورہ خوہ دگیہاندہ یہ کہ دن دقہ تاند. تووژویی ہەقالدزی وی ژبی ژ وی جہسارت ہلدابوو، ہەمان تشت دکر. د ناف کیفہ کہ بیپایان دہ، مینا گورین ہار ژ خوہ قہ چووہوون. د لووتکہ یا زہوقی دہ بوون. لی وەک ہەر کەس دزانہ پشتی ہەر بہرژورہ کی بہرژیرہک ژبی تی و وسا ژبی بوو. ژ نشکا قہ خوہ دیپن بوستانی ل وان دہرکتبوون، دو کەس بوون، خوہا بوو کو یہک باف و بی دن ژبی لاوی وی بوو، بہر ب وان ہاتن، لی چلو پیری فان کاران بوو، ب دیتنا وان رہ چف دا خوہ و فزراند. نانگو بہریا توفانی رہقیبوو. لی مخابن تووژویی کو ئەجہمیی فان کاران بوو ہاتبوو گرتنی.

چلو رہقی ب دوور کەت، چوول سەر لاتہ کی روونشت ل سیرا وان کر. کالی، ب دیتنا رہوشا بوستانی خوہ رہ کەلوگری بوو، ل چوکیین خوہ خست. لاوی کالی تی مینا ہووتہ کی قہراسہ، ہەموو ہیترسا خوہ ژ تووژویی دہردخست. ہەر جاری کو ب وان لەپین خوہ ئین مینا بیتر لی دخست، وژوہ وژ و قارہوارا تووژو ئەو ہەموو راست-بەست ہلدادا. چلوژ دوور قہ وەک کول فیلمہ کی تہماشہ بکہ، ل وان تہماشہ دکر و ب ہەر تہپا ل تووژو دکەت رہ رووی خوہ دقورمچاند. تووژویی بہلہنگاز مینا میہ کہ د دەستین گوران دہ دکر و نەدکر نکاروو ژ ناف لەپین کوری کالی خەلاس بہ. تالیی کالی خوہ گہاندی تووژوژ دەستین کوری خوہ خلاس کر. تووژو ب خەلاسبوونی رہ مینا کەرگوشک کہ بہزا ژ ترسا جانی خوہ باز دا. بازدا، لی بہلی تی دہ ہال ژبی نہماوو، مینا مریشک کہ ژ دەستین چہند زاروکیین نہہس خەلاسبووبہ ہاتبوو رووچژاندنی.

کالی ب ہالہ کی پەریشان ل کوری خوہ زقری: «لاوؤ ئەف زاروکانا کینہ؟ من ہیاتا خوہ دہ مەخلووقاتین وەک فان برچی نہدیتنہ. ہەرہال ئەف ژ گوند نیین، تو وان ناس دکی؟» لاوی میکی قہراسہ ب لیدانا تووژو گہلہک وەستیابوو

کو بیتهنۆ بیتهنۆ داخفی:

«باڤۆ وهلهه من ئەف لاوک ناس نهکر، لی ئەو ئی کو رهفی باوهر کم ژ وی گوندی ژۆری، ژ گوندی خربه یه. ئەو لاوک دزهکی گهلهک مه شهوره. ئەز جارەکی چوومه وی گوندی نیشانی من دان کو دگوتن مه ژ دەستی فی دایه ناڤی. دگوتن ئەم نهویرن تشتهکی ل دهری مالا خوه بهیلن، ستاریا مه تونه کو ئەم د مالا خوه ده رههت روون.»

باڤ ئەجیبمایی و بهیترس دەستی خوه بره ریخ خوه هههکی مست دا. «کاری خوه بکه ئەم بچنه وی گوندی شیکاتی وان جناوران بکن و زیانا خوه ژ زیده زیده ژ وان بستین و وهرن» گۆت.

تووژۆ، وهک کالهکی پشتخووز ئی کو نکاره د ری ده ههه، ههه دو دەستین خوه دانیبوون سهه قۆرکا خوه ب نتهنت بهر ب چلۆبی قهه دچوو. چلۆ هیژ ل سهه لاتی روونشبوو، بییی رههتا خوه خهرا بکه ل هاتنا تووژۆیی میزه دکر. وهختا تووژۆ نینزکاهی پێ کر، چلۆ رابوو بهر پێ چوو، ل رووی وی نهیری، جارەکی دودویان ل دۆری زفری، دەستی خوه دا برینین سهه ری وی و دووره:

«واخ واخ! ئەوی زالی چاوال ته دا. بهلکی دهست و ملین وی بشکین» دگۆت و ژ تالیی دن قهه ژی تیقه تیقا وی بوو دکه نیا. تووژۆ هیترس بوو:

«تو چما دکه نی لاو؟ ته چما ئەز هشتم و تو رهفی؟ وهی ئەز مرم» گۆت، لی چلۆبی قهه ل گۆتین وی گوهداری نهکر و ب وان که نیین خوه که ته بن ملی وی و بهر گوند قهه مهشیان.

کالی و کوری خوه ژ بو شکایهت و زینانی هاتنه گوند. داکه تانا گوند ده ژ مرۆقه کی پرس و ته ریفا دزان کر، لی گۆتن هێ د دهفی وان ده بوو مرۆفی «هون پرسا چلۆ دکن» گۆت و دا سهه «باڤی من ژ چلۆ و مالباتا چلۆ دوور برهفن ههه ما ئەو ئی چ کر به ژی خوهش ههه لال کن و قههت ب سهه وان ده نهچن» گۆت، گوهی چاکیتتی خوه گرت چه ند جارن د مانه یا «یا ستار» دا په قۆلان و ژ وان دوور کهت. کالی و کوری خوه مه هتمایی ل ههه نهیرین و دووره بهر ب ناڤا گوند دهوام کرن. ل ناڤ گوندی ل مههه کی ماقوول گه ریان کو پرسا مالباتا چلۆ بکن. پشتی کیتلیه کی ل بهر خینییه کی دو مههه دیتن، ل دوو سهه لام که لامی مه سهه له ژ وان مههه رفان ره گۆت. وان ههه رویان ل ههه نهیری، پاشی به کی گۆتن ههه لدا و دهست پێ کر:

«وهختا باڤی چلۆ ژ بهر پته پت و دهستههاتیا دیا وی بههه جی چلۆ هیژ بچوو کو بوو، دیا وی پشتی کو سهه ری باڤی وی خوار، ئەف لاوک ژی ل گۆر دلی خوه هیقۆت،

ئا نهه ژی گوندی تهف ژ دهستی چلۆ و دیا وی چوونه ئاهزاری، ستاریا که سی نه مایه. چلۆ دزایا گونده کی تهف دکه، کهس نهویره ده ری مالا خوه قهه کی بهیله. ژخوه ژ بهر فی دزی و چلهکتیا وی ناڤی «چلۆ» لی کر نه. گه لهکان ژ دهستی وان، مالین خوه بار کرن و برن.»

پشتی شان گۆتنان کالی و لاوی خوه خاتر ژ وان خوه ست و ژ ور دوور که تن. لی به لی هیژ ژی دلی کالی نه رههت بوو، باوهریا وی زیده ب وان گۆتنان نههاتبوو. قرار دان کو بچنه مالا چلۆ و دووره بهر ب مالا وان مهشیان. چاها نینزکاهی بهر ب مالا وان کر، دیت کو ژنهک ل بهر ده ری مالی کنجان دشوو. کالی ب دهنگه کی زهخم بانگ لی کر:

«خوشکی! تو دیا چلۆ ی؟» ژنکی سهه ری خوه راکر، جارەکی ل وان میزه کر دووره وهک کو ب کوری خوه ره باخقه ب هیترس بهرسف دا:

«ئه ری، ئەز دیا ره مزی مه، هون هاتنه چ، چ بوویه دیسا؟»

«چ نه بوویه خوشکی، کوری ته دزیا مالی مه کر و زه قیا مه تهف تالان کر، وه قههت ته ریبه نه دایه فی زاوکی، ئەف چ ئەجیبه که وه مه سهه له تی سهه ری مههت کربه؟» ژنکی درانین خوه ل ههه شدانن، ههه دو دهستین خوه نین بکهه ب ههه پاکژ کرن، ده قملین خوه بهر ژیر کرن و بهیترس رابوو سهه خوه، دهستین خوه خستن نهوفا خوه. ژنک گه لهک بلند و قهلهه بوو. ژ چاقین وی ناگری سۆر داڤیت. سهه ری خوه بهر ب کالی و کوری وی قهه درپژ کر:

«دز هون و ههه فتی و ههه فت باڤین خوه نه. هون شهه رم ناکن بیبهختیان داڤیژنه کوری من. ههه رن مالی خوه تالان کن نیجار باڤیژنه ستووی کوری من، ئەری؟ ده هه رن ژ فی ده ری چاقی من وه نه بینه، شان بیبه یانا.» کالی و کوری خوه ژ شهه رمان چوونه بنی ئەردی. کالی هیترس خوه دا قورتاند، ملی کوری خوه گرت و گۆت:

«لاو و وهه ئەم هه رن. سهه ری داری بگوو یه، بنی داره بگوو یه. ئەم هاتنه شیکاتی کی، ل با کی دکن» دووره ب هاله کی پۆشمانبووی پشتا خوه دانی چوون. دیا چلۆ ژ هه سیانی تو تشتهک نه بوویه ههه دو ده قملین خوه دیسا که شانده ژۆری، روونشت و ل کنجشوشتنا خوه دهوام کر.

ئەف کورته چیرۆکه ژ مالپهرا (وهلاتی مه) هاتیه وهرگرتن، کو ب ریتقیسا لاتینی هاتبوو به لاکرن و ژ نالین مه قهه ژبو ریتقیسا نهه ل هه ریمی لکاره هاتیه قهه گواستن. «پامان»